

שבת בשבת

גליון הקהלה החרדית "מחזיקי הדת" אנטווערפן

Jacob Jacobsstraat 22 - tel. 03-233.55.67

ז"ה, שנה כ"ד, גליון אלף סס"ט עש"ק ז' אייר, כ"ג לעומר, תש"פ

אחרי-קדושים

הדלקת הנרות: 20.47 פלג המנחה: 19.33

מוצאי ש"ק: 22.06 ר"ת: 22.19

1 MEI 2020

Nr 1369

דף היומי שבת נ"ו

נח לשמור על קדושת הגליון

פרקי אבות ע"י מרן הרב שליט"א בקהלה 03.233.55.67 - 8 - 1

עלמא ליכא, בכל זאת נותנים שכר בעולם הזה בעד שמירת התקנות והסייגים שמתקנים חכמים בכל דור ודור.

זהו שמרמז כאן הכתוב: "ושמרתם את חקתי ואת משפטי אשר יעשה אותם האדם" - אם תשמרו את החוקים והמשפטים אשר נתקנו בידי אנשי השם, גדולי וחכמי העם, כי אז "וחי בהם" - תהנו מיד ממתן שכרם ותחיו בעולם הזה.

כמעשה ארץ מצרים אשר ישבתם בה וכמעשה ארץ כנען אשר אני מביא אתכם שמה לא תעשו (יח,כג)

שמעתי מהרה"ק רבי שמעון שלום מאמשינוב זצ"ל (בש"ס פ' אח"ק תרצ"ד עיה"ק ירושלים) שפ' את הפסוק, וז"ל: אאמו"ר זצ"ל (הרה"ק רבי מנחם מאמשינוב זצ"ל) דבר בקדשו בשם הרבי רבי בונם ז"ע מפרשיסחא, כי האיש שרוצה לשבור את תאוותיו, יביט ויראה את אלו שהשיגו כבר את התאוות, ויראה איזה פנים יש להם, אזי בעל כרחו ימאסו בעיניו התאוות. ובזה פ' אבי זצ"ל "כמעשה ארץ מצרים אשר ישבתם בה", וראיתם איזה פנים השיגו מזה המצרים, זה יגרום לכם שימאסו בעיניכם המעשים הרעים ולא תעשו כמעשיהם. (בישישים חכמה)

ושמרתם את חקותי ועשיתם אותם אני ה' מקדשכם. כי איש איש אשר יקלל את אביו וגו' (כח-ט)

הרמב"ן מקשה על הלשון "כי" איש איש אשר יקלל וגו', משמע דהוה נתינת טעם אדלעיל, ולכאורה מה הקשר בין הכתובים?

ונראה לתרץ, דאיתא בקידושין (לא,א) בשעה שאמר הקב"ה אנכי ולא יהיה לך אמרו אומות העולם לכבוד עצמו הוא דורש, כיון שאמר כבוד את אביך ואת אמך חזרו והודו למאמרות הראשונות. וזה שאמר הכתוב "ושמרתם את חקותי ועשיתם

לא תעמד על דם רעך (יט,טז)

פירש"י לראות במיתתו ואתה יכול להצילו, כגון טובע בנהר וכו'. וקשה לפי"ז, למה כתיב "דם" רעך, שהיה לו לומר נפש רעך? ואפשר לומר בדרך צחות, שבא הכתוב לרמז דבר נוסף, דהנה לקמן בפרשה (יט,כו) כתיב "לא תאכלו על הדם", ולמדו מזה חז"ל, שאסור לאכול בבוקר קודם שיתפלל (ברכות יב). ועל זה אומר הכתוב, דהיינו דוקא בנוגע לאדם עצמו, אבל כשמדובר להאכיל ולהשקות את חבירו, אז "לא תעמוד על דם רעך", דהיינו שיש להאכילו ולהשקותו אע"פ שעדיין הלה לא התפלל. (משמיע שלום)

ונשמרתם מאד לנפשותיכם

בימים הבאים תפרסם הממשלה על פתיחת חנויות ומוסדות, והקלות שונות בחוקי הזהירות, מחמת הלחץ הכלכלי והחברתי, אך לפי דברי השלטונות עצמם הסכנה עדיין לא חלפה, ולכן מצד ההלכה מוטל על כל אחד להמשיך בהנהגות הזהירות והבידוד ככל האפשר.

הכד"ץ

אפניו יקריח

וסמך אהרן את שתי ידו על ראש השעיר החי וגו' ושלח ביד איש עתי המדברה. ונשא השעיר עליו את כל עונתם וגו' ושלח את השעיר במדבר (ז,כא-כב) וי"ל כי לכך כתיב בראשונה 'המדברה' בה' הידועה, ואח"כ כתיב 'במדבר' בלי ה', והוא כי מקום שילוח השעיר היה ידוע, המדבר הזה בראש הצוק. אבל שילוח העונות, היה למקום שאינו ידוע כלל, ולא יזכר ולא יפקד לשום בריה שבעולם, כמאמר הכתוב (מיכה ז,ט) 'כבוש עוונותיננו' וכו', במקום אשר לא יזכרו וכו', לכך כתיב 'במדבר' סתם. (דברי שלום)

כי ביום הזה יכפר עליכם לטהר אתכם מכל חטאתיכם לפני ה' תטהרו (ז,טז)

יש לרמוז: כ"י ביום ה'זה' יכפר - ראשי תיבות בכיה. מ'כל חטאתיכם לפני ה' תטהרו - ראשי תיבות חמלתי. רמז למה שכתב הזוהר הקדוש, שבכיה היא סגולה לרחמי שמים, כמו שנאמר "ותרא נער בוכה ותחמול עליו".

ושמרתם את חקתי ואת משפטי אשר יעשה אתם האדם וחי בהם (יח,ה)

נאמר בספרים, שאף על פי ששכר מצוה בהאי

הוכח תוכיח את עמיתך (יט,יז)

(הרה"ק ה"תפארת שלמה ז"ע) דרכו בקודש ה'י' שפעמים הרבה כאשר שאלו ממנו עצה השיב מילתא דבדיחותא ומפורסם דבריו הקדושים תשובותיו אשר השיב בין החסידים הרבה. שמעתי שבעירי ראדאמסק ה'י' שם איש מסור אחד ובעל עבירה ר"ל, והוא החביא עצמו תמיד מפני זקיני (ה'תפארת שלמה) זצ"ל שלא יראהו ויאמר לו דברי תוכחה, אבל פעם אחת עשה האיש הוא ברית מילה, ובע"כ ה'י' מוכרח לילך להרב לכבדו בסנדקאות כנהוג, הוא בבואו לזקיני זצ"ל אמר לזקיני זצ"ל בזה"ל 'רבי, באתי לכבד את רבינו במצוה', ותיכף השיבו זקיני זצ"ל: עבירות אתה עושה בעצמך, ומצות אתה מכבד אותי? שאלו האיש, אם רבינו יבייש אותי ולא יהי על הברית מילה יהי לרבינו עבירה? השיבו זקיני זצ"ל, אתה עושה עבירות גדולות מאוד, ולי אין אתה מניח לעשות אף עבירה קטנה הזו, ונכנס עמו בדברים ואמר לו דברי תוכחה עד שהאיש הטיב דרכו. (אהל שלמה, אות מה)

קריאת שמע וספירת העומר ליל שבת אח"ק משעה 21.52
היום שלשה ועשרים יום שהם שלשה שבועות ושני ימים לעומר
*
סוף זמן ק"ש שבת אחרי-קדושים בבוקר
מג"א: 9.20/8.52 - גר"א: 9.56

קבלת קהל

ע"י מרן הרב שליט"א לשיחה אישית
בין השעות 11.00-12.00 לפנה"צ
דרך הטלפון בלבד
*
קביעת השיחה בתיאום מראש במשרד הקהלה
טלפון: 03.233.55.67

אותם" כי לטובתכם המה להקדשכם, וראיה לכך, "כי איש איש אשר יקלל את אביו ואת אמו מות יומת", הרי שאין התורה לכבוד עצמו כדעת האומות, אלא לטובת ישראל.

כי איש איש אשר יקלל את אביו ואת אמו מות יומת אביו ואמו קלל דמיו בו (כ,ט)

לכאורה צריך באור מה שהקרא מסיים "אביו ואמו קלל דמיו בו", מה תלמוד לומר בזה? ונראה לבאר, דהנה איתא בגמרא (קידושין לב,ב) שלשה שותפים יש באדם, הקב"ה אביו ואמו. וכיון שיש בין חלק מאביו ואמו, נמצא דבשעה שהוא מקלל את אביו ואמו, הוא מקלל גם את עצמו כיון שהוא חלק מהם והחלק נמשך אחר הכלל. ולכן מסיים הכתוב "אביו ואמו קלל דמיו בו", וכדפירש רש"י "אין נענש על מיתתו אלא הוא, שהוא גרם לעצמו שיהרג", דכיון שקילל את אביו ואמו שימותו, על כן מתקיימת הקללה בו והורגין אותו כיון שהוא חלק מהם. (אמרי שפר)

למך או הקהלה

שבת פ' אחרי-קדושים, ח' אייר, כ"ג לעומר.
הדלקת הנרות: 20.47 (פלג המנחה: 19.33 - פלג ב: 20.30).

מפטיירין "הלא כבני כושיים" (עמוס ט) עד "אמר ה' אלוקיך", מברכין בה"ב, אבות פרק ג'.

מוצאי שבת: 22.06 (לשיטת ר"ת: 22.19)

יום ב' אמור, י' אייר, כ"ה לעומר, תענית שני קמא, סליחות כנהוג.

סוף זמן קידוש לבנה: ליל ה' אמור, אור ליום י"ג אייר, כל הלילה.

יום ה' אמור, י"ג אייר, כ"ח לעומר, תענית חמישי, סליחות כנהוג.

יום ו' אמור, י"ד אייר, כ"ט לעומר, פסח שני, אין אומרים בו תחנון (בקצת מקומות אומרים), אבל אומרים למנצח. יש נוהגין לאכול מצה בסעודה בפסח שני (וכן בליל ט"ו).

שבת פ' אמור, ט"ו אייר, ל' לעומר.

הדלקת הנרות: 20.58 (פלג המנחה: 19.42 - פלג ב: 20.39)

ואהבת לרעך כמוך (יט, יח)

עובדות וסיפורים מגדולי ישראל במצות אהבת ישראל

עצה יעוצה

מסופר כי פעם שאל חסיד את הרה"ק רבי דוד מלעלוב זי"ע ובקשו שיתן לו עצה ליראת שמים, וענה לו הרה"ק זי"ע שליראת שמים אין לו שום עצה, אלא הוא חייב ליגע עצמו עד שיזכה לכך, אמנם לאהבת ה' יש לו עצה, והיא אהבת ישראל. (באר משה - אוזבור, פ' קדושים)

זה לעומת זה

ידוע שהרה"ק רבי מנחם מנדל זי"ע מווארקא היה ממעט בדבורו ואף כאשר הגיד דברי תורה בשלחנו היה אומר בקיצור גדול, ולכן היה נקרא בפי כל "הצדיק השותק". שנה אחת בפרשת קדושים בבואו לפרש הפסוק "ואהבת לרעך כמוך", פתח ואמר: בלשון תמיהה "כמוך?", ומיד חזר ואמר בניחותא "כמוך!".

והנה בדבריו הקדושים צפונים וטמונים סודות ורזין עלאין, ופירש תלמידו הרה"ק רבי בעריש מביאלא זי"ע בדרך הפשט, דהנה לכאורה האדם בטבעו דואג רק לצורך עצמו ולכבודו, ואם כן קשה איך נשאר אצלו מקום לאהוב את חברו ולעזור לו, הרי כל מחו וראשו מלא רק מעצמות, וזהו באור הקושיא, והתירוץ לזה הוא, שככל שימעט באהבת ה' כמוך' היינו אהבת עצמו על ידי זה יתרבה אצלו המקום לאהבת חברים, והיינו דקאמר "כמוך" דתלויין הא בהא, דכמה שימעט את חלק האהבה אל עצמיותו כך יזכה להוסיף אהבה לחבירו. (פרקי אבות מ'פי ספרים וסופרים' ח"א, עמ' תכח)

ידיעת מכאובו

מסופר מהרה"ק רבי משה לייב מסאטוב זי"ע ששמע משני גוים שהיו שותים יין ביחד, ואמר אחד לחבירו אני אוהב אותך, והשיבו איך אתה אוהב אותי, ואיך יודע מכאובי?! והרבי משה לייב למד מזה אהבת ישראל. (עבודת פנים)

חמש שנים

הרה"ק ר' רפאל מבערשיד זצ"ל שמע מפי

בין שנים צור וצור

ח' אייר

תקצ"א: רבי ירחמיאל [ב"ר יעקב יצחק] מפרשיסחא

ט' אייר

תרפ"ו: רבי משה [ב"ר ברוך] האגער - האדמו"ר משאץ

י' אייר

ב'תת"ע: עלי הכהן הגדול

ד'תתס"ד: רבי יצחק [ב"ר יעקב] אלפסי - הרי"ף

תק"נ: רבי מאיר [ב"ר צבי הירש] מרגליות - מאיר תנינים

תקצ"א: רבי משה [ב"ר יחיאל מיכל] מזוועה

תר"ג: רבי שמואל [ב"ר משה אהרן] מקאמינקא

תרל"ד: רבי יצחק אייזיק יהודה יחיאל [ב"ר אלכסנדר סנדר] מקאמארנא - שלחן הטהור

תרמ"ב: רבי דוד [ב"ר מרדכי] מטאלנא - מגן דוד

תרנ"א: רבי הלל [ב"ר ברוך בענדיט] ליכטענשטיין - הרב מקאלאמיא - עת לעשות

י"א אייר

תקפ"ז: רבי נפתלי צבי [ב"ר מנחם מענדל] הורוויץ - הרב מראפשיץ - זרע קודש

תקצ"ה: רבי יצחק [ב"ר יחיאל מיכל] מראדוויל

תר"ד: רבי יהודה צבי [ב"ר שמואל זנוויל] מסטרעטין

י"ב אייר

תק"מ: רבי אברהם משה זרח [ב"ר מאיר] איידעליץ

מפראג - אור לישרים

י"ג אייר

תפ"ג: הקדוש רבי ישראל ישעיה [ב"ר אברהם] ומשפחתו - באר היטב

י"ד אייר

ג'תתפ"א: רבי מאיר בעל הנס [לדעה שהוא התנא]

תרע"ב: רבי אליהו חיים [ב"ר משה] מייזל - הרב דלאדז'

הרה"ק ר' נחום מטשערנאביל זצ"ל שסיפר לפני הרה"ק ר' פנחס מקאריץ זצ"ל ממש בביאור היטב, בשם רבי חיים קראסנער ז"ל (מגדולי תלמידי הבעש"ט ז"ל) שאמר שטרם על "ואהבת לרעך כמוך" חמש שנים.

גוף אחד

מספרים כי הרה"ק ר' יחזקאל מקאזמיר זצ"ל היה בפרשיסחא אצל הרה"ק הרבי בונם זצ"ל, וכשלקח ברכת הפרידה מהרר"ב זי"ע, ליהוה הרר"ב זצ"ל, וכאשר רצה הרר"ב זצ"ל לשוב העירה, שוב לינוהו הרה"ק מקאזמיר זצ"ל, בהלכום הוציא הרה"ק מקאזמיר את קופסת הטאביק ונתן להר"ר בונם זי"ע שישאף טאביק (שמעק טאביק), ושאל אותו הר"ר בונים זצ"ל מאין ידע כבודו שאני צריך עכשיו א שמעק טאביק, והשיבו הרה"ק מקאזמיר זי"ע ומאין יודע היד שהחוטם צריך לשאוף טאביק בעת שהיד מקריב הטאביק להחוטם, אלא משום שהם גוף אחד, ובאם יש אחדות ואהבה בין אחד לחבירו מרגיש ג"כ האחד מה שנצרך לחבירו, עכ"ל.

(שיח שרפי קודש)

אהבת יהודי

הרה"ק רבי אברהם יהושע העשיל מקאפיטשניץ זי"ע היה אומר: אם אוהבים תלמיד חכם, אין זה "אהבת ישראל" אלא "אהבת תורה", אם אוהבים את העשיר, הוי "אהבת ממון", אבל אם אוהבים יהודי שאינו תלמיד חכם וגם אינו עשיר, זהו הנקרא "אהבת ישראל". ואכן זה היה דרכו של רבינו מקאפיטשניץ זי"ע שאהב את כל אחד מישראל באופן נפלא.

מה אענה

הגאון רבי ברוך בער לייבאוויץ זצ"ל התבטא כמה פעמים: "כאשר יגיע יומי לעמוד בפני ב"ד של מעלה וישאלוני במה באת? מה אענה, עם תורה? האם השלמתי חובתי בתורה? עם יראת שמים? האם השלמתי חובתי ביראת שמים? אבל דבר אחד אוכל לומר, שאהבתי יהודים (איך האב ליב געהאט א איד). כשאני הולך ברחוב ויהודי בא לקראתי, מה עולה במחשבתני? ברכה על ראשו".

ומעיד תלמידו הג"ר מרדכי שוואב שראה את זה בחוש כשהיה הולך עם רבינו לטייל כשפגשו אנשים היה רבינו רוצה לברך כל אחד ואחד. פעמים כשנכנסו יהודים לביתו היה נושק להם.

(הרב הדומה למלאך)

שופע אהבה

הצדיק רבי שלמה בלוך זצ"ל, תלמיד רבינו ה"חפץ חיים" זצ"ל, סיפר: אצל רבינו החפץ חיים, היתה כל התורה 'חיה' (די גאנצע תורה האט גילייבט), גם מצות "ואהבת לרעך כמוך" היתה "מצוה חיה". נבעה ממנו אהבת ישראל (ע"ס האט זיך געגאסן אהבה פאר יעדער איד). בשוחחו עם כל אדם היה קורא לו: אח יקר, "טייערע ברודער". ולעת זקנותו, כאשר כבדה שמיעתו, היה חוזר ואומר פעמים אין ספור לבני אדם: "טייערע ברודער, וואס זאגט איר?" אחי היקר, מה הנך אומר?! ... (הצדיק רבי שלמה, טז)

משקיע אהבה

מדת אהבת ישראל של אותם שני צדיקים מפשעווארסק, רבי איציקל זי"ע ורבי יענקעלע זי"ע, היתה יוצאת מגדר הרגיל. רבי איציקל זי"ע התבטא פעם על עצמו: "הנני רבי כזה, שדואג תמיד שיהיה ליהודים כל טוב". (יאך בין א רבי וואס זאגט אז יודען זאלען האבען כל טוב?).

סיפר הרב ר' אלחנן היילפרין זי"ע: שפעם אחת היה אחד מהליטווישע ראשי הישיבות נוכח בשעה שרבי איציקל זי"ע חילק שום למסתופפים בצלו, כדרכו בקודש. והיה קהל הנאספים מצטופף ודוחק את עצמו בכדי לקבל חתיכת שום מידי הקדושות

לתשומת לב הציבור:

- בנוגע לצירוף מנין, הן לתפלה והן לקריאת התורה, במרפסות ובחצרות - אם אחד רואה את השני, והשני את השלישי, וכן הלאה עד עשרה, ובדאי כשכולם רואים את הש"ץ, או שהש"ץ רואה את כולם - מצטרפים למנין עשרה.
- היות שזמן צאת הכוכבים הוא לאחר השעה 22.00, אין לעשות מנינים בחוץ אחר שעה זו, כדי שלא להפריע לשכנים בניגוד לחוק. וכן במוצ"ש יתפלל כל אחד תפלת ערבית בביתו ביחידות, ולא להיות בבחינת חב לאחריים.
- כשיורדים גשמים, לא יוציאו הס"ת לחוץ, (וכן לא יצאו עם התפלין על ראשם), כדי שלא יבוא לידי פסול ח"ו.

הבד"ץ

פיקו אבוא

שנים שיושבין ואין ביניהן דברי תורה הרי זה מושב לצים (פ"ג מ"ג) ויש לדקדק, מדוע לא אמר אין שכינה ביניהם, כפי שאמר אח"כ שנים שיושבים ויש ביניהם דברי תורה שכינה ביניהם?

וי"ל בדרך צחות, דדרך העולם הוא, שכאשר שני בני אדם מדברים ואין אלו דברי תורה, אלא דברים בטלים ודברי ליצנות, תיכף ומיד באים עוד בני אדם לישוב עמם עד שנעשה שם מושב לצים. אבל שנים שיושבים ומדברים בדברי תורה, אזי מי שבא ומאזין לדבריהם תיכף ומיד הולך לו ונשארים לבדם ורק שכינה ביניהם, דשאר בני אדם מדירים רגלם ממקומם. (דברי אש)

של רבי איציקל זי"ע. ואמר אותו ראש ישיבה, בלחש, כמובן: שהנה הוא עצמו משקיע כל כך הרבה יגיעה וכחות עצומים כשהוא מכין את השיעור, אותו הוא מוסר לפני תלמידיו, אבל הוא איננו רואה שיהיו תלמידיו דוחקים עצמם כל כך בכדי לשמוע את דברי תורתו, כמו שנדחקים פה בכדי לקבל חתיכת שום... רבי איציקל זי"ע, שהיה ניחון בשמיעה חדה, שמע את דברי הלחש של אותו ראש ישיבה, נענה ואמר: "אם הוא יושקיע כל כך הרבה אהבת ישראל בעת שהוא מכין את השיעור שלו, כמו שאני משקיע בעת חלוקת השום, היו גם נדחקים לשמוע את השיעורים שלו". (ווען ער זאל אריינלייגען דאס זעלבער אהבת ישראל ווען ער גרייט צו זיינע שיעורים ווי איך לייג אריין אין טיילען קנאבעל וואלט מען זיך אויך געשטיפט צו הערען זיינע שיעורים"). (בית פשעווארסק ח"א, עמ' 85)

קיום המצוה

מרג"ח חזון איש" נשאל: מתי ובאילו מעשים האדם מבטל את מצות "ואהבת לרעך כמוך"? והשיב: הרי רואים בחז"ל שעיקר המצוה היא בדרך השלילה. "דעלך סני לחברך לא תעביד" (שבת לא, א). זהו עיקר הענין של "ואהבת לרעך כמוך". אמנם מצוה קיומית היא לסייע לחבירו באופן חיובי בגוף ובממון, אבל ביטול מצות "ואהבת לרעך כמוך" היא כשהאדם פוגע בחבירו. זהו עיקר החומרה והקפידא - שלא לפגוע בזולת (מפי א' מגדולי ת"ח שליט"א).

(עיין מהרש"א (שבת שם) הובא בפמ"ג (או"ח סי' עב א"א סק"ד). ובספר "מנחת אלימלך" (ח"ב סי' לג) הרחיב בענין זה).

במקום סיגופים

שאלו להבעש"ט מהו עיקר העבודה שחידש מר, הלא אנו יודעים ואבותינו ספרו לנו שבימים הקדמונים היו אנשי מעשה מתעניין משבת לשבת, ואתם בטלתם את הרבה עתיד ליתן את הדין שנקרא שהוא מתענה הרבה עתיד ליתן את הדין שנקרא חוטא שמענה את נפשו, על כן הגידו נא לנו מהו עיקר העבודה. והשיב להם הבעש"ט אני באתי לעולם הזה להראות דרך אחר, והוא שיראה האדם להמשיך על עצמו שלשה דברים הללו היינו אהבת (המשך בעמוד ג)

הכרת הטוב

הננו להביע בזה את רחשי הכרת הטוב לגבאי הח"ק גחש"א דקהלתנו ולכל המתעסקים הנאמנים שיחיו על התעסקותם במסירות יוצאת מן הכלל בעריכת סידורי הלווייתו של אבינו היקר ע"ה שנלב"ע ביום ז'ך לחודש ניסן.

ובאופן מיוחד נעלה על נס את פעלו הבלתי נלאה של העסקן הדגול והנפלא

הר"ר **שמואל מרקוביץ** הי"ו

חבר מועצת העיר ויו"ר "הצלה" בעירנו על שהשקיע כחות עצומים ולא חסך כל מאמץ בהשגת האישיורים לקבורתו בכבוד הראוי וללא שהיות.

זכות המצוה הגדולה הזאת תעמוד להם להתברך ממקור הברכות בבריאות הגוף והנפש ובכל מילי דמיטב לאורך ימים ושנים.

בהערכה רבה מעומק הלב
משפחת באנך

כוס תנחומין

למשפחת **עדעל** הנכבדה שיחיו

על פטירת אבי המשפחה הר"ר **נחמי** ע"ה שנמנה שנים רבות על חברי ועד הקהלה ופעל רבות לטובת הקהלה וחבריה שלא על מנת לקבל פרס המקום ינחם אתכם בתוך שאר אבלי ציון וירושלים ולא תוסיפו לדאבה עוד.

הנהלת הקהלה

איש את רעהו יעזורו

מתנדבי ארגון "חסד שאפינג" מוכנים לעזור בקניות וכדומה, שלא יצטרכו לצאת מהבית, כפי שכבר פורסם ב'האטליין' של הקהלה.

מספר טלפון: 0484.790.984

הארגון לע"נ הרבנית סערל בת ר' פנחס ע"ה

בקשה זו שהוזכרה בקוויטעל קשה היא עד מאוד, וכי אולי חלילה נסתתמו שערי רחמים ונגזרה הגזרה, ובנן של קדושים יצטרך לשרת בצבא הערלים.

נרעשה הרבנית ושאלה בפליאה רבתי: הרי אלפי יהודים באים לכאן ונושעים על פיך בכל מיני ישועות, ולמה זה תאנח כל כך דוקא כעת? הכל כך קשה הדבר?

נענה כ"ק מרן זי"ע ואמר לה בכאב: עליו ועל גיוסו לא נאנחתי, ואיני דואג כלל, הוא בעזרת השם ישוחרר בנקל. אבל כאשר קראתי את הקוויטעל נוכחתי לדעת, שפיתקא של בני נוגעת ללבי יותר מאשר של יהודי אחר, וזה מה שכאב לי כל כך, על דא ודאי קבכינא, ואלו היו אנוחתי.

(פרשת גדולת מרדכי ח"ב, עמ' יח)

במסירות נפש

אהבת ישראל שפעמה בלבו של רבנו (הרה"ק רבי גדליה משה מזוועהיל זי"ע) היתה פלאית, אביו הרה"ק רבי שלמה'קע זי"ע העיד על רבנו שהוא בעל לב טוב (מ"ן גדליה משה איז א לב טוב). בשפעת אהבת ישראל שבו התבטא רבנו: בשביל יהודי אחד אני מוכן לחרות ידי ורגלי. אלו שהכירו את שיחו ידעו שאין גוזמא בדבריו, והעיד עליו אביו הק': "מ"ן גדליה משה וואס עהר זאגט האלט עהר דערביי".

כשנודע לרבנו על מצוקה מסויימת אצל איש מישראל, נגע הדבר מאד ללבו, השינה נדדה מעיניו והיה אומר כל הלילה תהלים לישועתו, ואף הורה לזוגתו הרבנית שתצטרף עמו באמירת התהלים.

ויסופר על אחד מעשיירי וחשובי אנשי ירושלים שנהפך עליו הגלגל ונמצא במצב קשה ובי להזכיר עצמו אצל רבנו, ראתה זוגתו הרבנית ע"ה שהוא כולו נטרד ונרגש ואינו יכול לישון, שאלה אותו הרבנית: אינך יכול לישון מה קרה? ענה לעומתה: היר' א. י. הוא בצרה גדולה כ"כ ואת יכולה לישון?! ובאותו ענין סיפר הרה"ח ר' פנחס בלנק ז"ל, שפעם (המשך בעמוד ז)

כוס תנחומין

להרב הגאון

מוה"ר **עמרם האניג** שליט"א

דומ"ץ דקהלתנו

על פטירת אחותו החשובה ע"ה

המקום ינחם אתכם בתוך שאר אבלי ציון וירושלים ולא תוסיפו לדאבה עוד.

הנהלת הקהלה

תודה וברכה

נביע קדם מעלת כבוד הרופא המהולל, הרואה בכל חולה את האדם, ובמעשיו הטובים מייקר שם שמים, ה"ה

הר"ר **גרשון הלוי גוטפרינד** הי"ו חבר הנהלת הקהלה

על מסירותו הרבה לאבינו היקר ע"ה הכ"מ, כמו גם לאמנו היקרה ע"ה, שתמן בהם בימי מחלתם מתוך מסירות וסבלנות אין קץ.

יה"ר ששכרו ישולם לו מן השמים ויזכה לראות עולמו בחייו ברוב תענוג ונחת מכל צאצאיו, יחד עם נו"ב העומדת לימינו, בבריות גופא ובהורא מעליא לאורך ימים ושנים.

בהערכה כנה ואמיתית
משפחת באנך

הישישים, הרה"צ רבי יוסף מדאלאטשיץ זצ"ל, שהסתופף בצל הרה"ק רבי מרדכי מלעכווביץ זי"ע, וביקש ממנו שייגיד דבור אחד ששמע מרבו. אמר לו רבי יוסלי, שכך אמר הרה"ק מלעכווביץ על דברים אלו שכתב רבינו ה"אור החיים" הק', שבודאי שהוא עצמו היה באותה מדה. (נר המערבי)

בצרתם לו צר

הרב מרדכי דוד הברשטאם ז"ל מביא: כדרך שהיה (הרה"ק רבי מרדכי דוב מהארנסטייפעל זי"ע) גאון בתורה, ענק בחסידות, כך היה אביר הרועים במדת החסד ואהבת ישראל. כאבו של כל יהודי, באשר הוא יהודי, הכאיב את לבו עד מאוד. מספרים: פעם חלה זקני (הרה"ק מהארנסטייפעל) זצ"ל בשיעול חזק ונסע אל רופא גדול בקיוב, שהורה לחמם את גבו לרפואה, אך הזהיר מראש שטיפול כזה גורם לכאבים חזקים וצריך לקשור את החולה לכסא בכדי שלא יזוז ממקומו. אמר לו זקני זצ"ל שאין צריך לקשורו, בהבטיחו שלא יזוז. התחיל, איפוא, הרופא בטיפול וזקני הקדוה לא קם ולא זע ואף לא הוציא מלבו שום גניחה כלשהי. השתומם הרופא על כח התאפקותו הכביר וסח לבנו שהיה באותו מעמד, כי ביצע אמש טיפול דומה בקוזאק רוסי והלה אך נגעו בבשרו קפץ ממקומו, עקר את הרצועות שקשרוהו בהן ונמלט דרך החלון. השיב לו זקני זצ"ל כהאי לישינא: האמן לי הפרופסור, כי כאשר בא אלי יהודי ומסיח לפני צרת לבו, וצריכים ומוכרחים לעזור לו, אולם אל בידנו היכולת לעזור, בושרת בנו צרתו הרבה יותר אפילו מברזל חם ומלובן.

על מה נאנח

בהגיעו (הרה"ק רבי מרדכי מבילגורייא זי"ע) לגיל הגיוס, הונף מול ראשו חרב הצבא, הלכנה שאימה על ראשו של כל בחור וטוב בהגיעו לגיל זה.

דרכים רבות היו לשחרור מהאיום הרוחני והגשמי, אבל תמיד נזקקו לרחמי שמים כדי שהעצות והפתרונות יועילו. לעתים אירע וישב בלשכת הקבלה פקיד שונא ישראל שכזה, ששנאתו ליהודים גברה אפילו על אהבתו לכמוון, והוא היה דוחה, להכעיס, אף סכומי שוחד עצומים.

כנכס איפוא כ"ק מהר"ם זי"ע אל אביו, כ"ק מרן (מהר"ד מבעלזא) זי"ע, יחד עם אמו הרבנית הצדקנית חיה דבורה עליה השלום, והגיש לפניו קוויטעל, בו הזכיר את עצמו לשחרור ופטור מהשרות בצבא הנכרים. נטל מרן את הקוויטעל בידו, קרא בו ונאנח עמוקות. שוב קרא את הקוויטעל ושוב הפליט אנהא ממעמקי לבבו. ושוב קרא ושוב נאנח אנהא מליאה צער ויגון. דומה היה לפי אנוחתי המיוסרות, כי

חברא קדישא גחש"א

שע"י קהלת "מחזיקי הדת" אנטווערפן

חבל על דאבדין

גבאי החברא קדישא והמתעסקים אבלים על פטירתו של אחד המיוחד מבני החבורה שעסק שנים רבות בגמילות חסד של אמת

הר"ר **נחמי עדעל** ע"ה

ומשגרים בזה את תנחומינו מעומק הלב לזוג' תבלח"ט ולכל בני המשפחה שיחיו

המקום ינחם אתכם בתוך שאר אבלי ציון וירושלים ולא תוסיפו לדאבה עוד, ובהמשך דרכיו הנאצלים תנוחמו.

מודעה חשובה

בעידודו ובהכוונתו של מרן הרב שליט"א הננו להודיע לבחורי הישיבות הלומדים מחוץ לעירנו ונשארו כאן מחמת המצב, על פתיחת מסגרת

ללימוד עצמי במסכת קידושין בעיון ובבקיאות

עם סדר מיוחד וכתובת חידושי תורה עם מילגות למשתתפים ולעומדים על המבחן

ההרשמה חובה באמצעות שליחת הודעה עם השם, הישיבה בה הוא לומד, ומספר טלפון

למספר 0485.954.958

התוכנית מותנית במספר המשתתפים

פרטים נוספים יתפרסמו א"ה בקו הטלפון של הקהילה

ואהבת לרעך כמוך (המשך)

ה' ואהבת ישראל ואהבת התורה, ואין צריך לעשות סיגופים, כך סיפר הרה"ק מוה"ר ברור ז"ל ממעבזו בשם זקנו הבעל שם טוב זי"ע. (בוציא דנהורא)

לא כהתה האחוה

למרות שסבל רבינו (ה"אור החיים" הק') מרדיפות של בני ברית, מאחינו בני ישראל, לא פסק מלאהוב כל יהודי כאב ממש, לרבות אותם שרדפוהו והתאנו לו. כאשר כתב בפירושו "אור החיים" על הפסוק (בראשית מה, ד) "אני יוסף אחיכם אשר מكرתם אותי מצרימה", שנותר עמם באחוה למרות מכירתו למצרים, הדגיש בזה הלשון: "כי אני יוסף אחיכם, פירוש מתנהג עמכם במדת האחוה וכאילו לא היה הדבר ההוא. גם סמך לומר אחיכם אשר מكرתם, לומר שאפילו בזמן המכר לא כהתה עין האחוה ממני".

מסופר, כי פעם הלך הרה"ק בעל ה'יסוד העבודה' מסלונים זי"ע לבקר את אחד החסידים

אע"פ ואלו אהבין

פתרון החידה מגליון שעבר:

היכי תמצא, שצריכים לברך בליל הסדר ברכת "על אכילת מרור" לפני ברכת "על אכילת מצה"?

א) אם אין לו ירוקות לטיבול ראשון (כרפס) אלא מרור, יברך עליו בטיבול ראשון ברכת "בורא פרי האדמה" ו"על אכילת מרור", ובטיבול השני (כשמגיע ל"מרור" אחר אכילת מצה) יטבלנו בחרוסת ויאכלנו בלי ברכה (שו"ע או"ח סי' תעה ס"ב, ועי' משנ"ב שם).

ב) מי שאין לו מצה משומרת אלא כזית, מברך "על אכילת מרור" אוכל, וכשגומר סעודתו ממצה שאינה משומרת מברך "על אכילת מצה" ואוכל אותה הכזית (שו"ע או"ח סי' תפב ס"א). ר"ל לאחר שמברך מתחלה ברכת "המוציא" לבד על מצה שאינה משומרת, מברך על המרור, וברכת "על אכילת מצה" [אפיקומן] [משנ"ב שם סק"ג].

ג.ב. תשו"ח לכל אלו שהעירו הערותיהם בנוגע למדור זה. חידות ופתרונות יתקבלו בריצון במערכת.

אפשר לקבל את ה"שבת בשבתו" דרך E-mail - נא לפנות: shabato.antwerpen@gmail.com

הנהלת הקהילה מאחלת ברכת מזל טוב חמה ולבבית לכל בעלי השמחה

11/13

למשפ' ר' ברוך ריבלין-דכנר נ"י

לב ישראל

לב שרחש כל הזמן אהבת הזולת, לב שחש בכל פעימה את כלל ישראל, היה לבו של רבי יהודה זאב סגל זצ"ל ראש ישיבת מאנשעסטער. מעומק הלב הזה התפלל על יהודים בצרה, ביכה את כאבם, כאילו כאבו שלו הוא, והיה שמח בשמחתם כאילו שמחתו שלו.

לא פלא היה לראותו כשיצא ממנו מישוהו שסיפר לו על צרתו כשהוא נאנח מעומק הלב, ושם שתי ידיו על לבו. כי באמת הוא נכנס לנבכי הבעיה, עד שהבעיה היתה כבעיתו עצמו. הוא אמר פעם, שכשבא אליו מישוהו כשצרה רובצת עליו, הוא אצלו כבן יחיד, וצערו כצערו. ואלמלא התורה שהיתה נחמתו לא היה יכול להחזיק מעמד לשמוע כאבם של הבאים. (מוסף שב"ק, ויק"פ תשנ"ג)

כולם צדיקים

הרב מוהר"ר זאב וואלף מזבאריז ז"ל תמימותו וקדושתו אין לספר ואין לשער ובפרט בשלמות המדות היה ניכר גודל עבודתו באהבת הבריות ושלא לראות רע וגנות בשום ישראל זאת היה לפלא. וכאשר היה נוסע בעגלה היה מוחה להכות הסוסים משום צער בעלי חיים ואפילו לגעור בהם היה מוחה, והיה קורא צדיק לכל אדם אפילו לבעל עגלה ואדם פשוט. פעם אחת היה מריבה בביתו בין שני אנשים פשוטים עד הכאה ובאו אנשי ביתו אליו לגעור ביד אחד החייב והרשע, אז השיבם בתמימות לא אוכל להכניס ראשי בין שני צדיקים.

(סדר הדורות החדש)

טלפון בני חקרא

שבת היא מלזעוק ורפואה קרובה לבוא

Wachtdienst (9.00-22.00 uur)

op vrijdag 1 mei	Eeuweft, Mechelsestwg. 181	239.24.38
op zaterdag 2 mei	Apotheek Bek, Belgiëlei 66	230.53.64
op zondag 3 mei	Markgrave, Markgravelei 32	237.23.16
op maandag 4 mei	Pieters, Lange Leemstraat 124	239.15.30
op dinsdag 5 mei	Multipharma 93, Statiestraat 51	239.18.62
op woensdag 6 mei	Ampe, Mercatorstraat 36	239.25.00
op donderdag 7 mei	Kruispunt, Belgiëlei 108	230.81.81

Na 22u. op 1 mei (ליל ש"ק):

Orfus, Van Kerckhovenstraat 74

Na 22u.: 0903.92248 (1.50€ per min.)

רופא תורן: 0900.10.512

הצלה: HATZOLOH - 03.289.00.00

הצלה חי לייפליין: 03.208.20.20

A TIME - 03.500.10.75	שמירה: 03.218.91.00
0485.42.87.59	גניחה: 0488.05.25.16
0474.20.56.55	בוקר חולים: 03.32.33.34
03.500.8947	מוקד ח.ר.ב.: 00.972.2.502.02.02
03.808.49.49	רכב: 0475.76.24.34
0486.69.08.93	שפחה ופועה: 0489.35.64.77
03.808.39.39	שמייעכל: 0489.79.07.33
03.500.60.60	טהרנו: 03.808.44.82
ECJCE-JOBS - 0466.32.34.74	חי לייפליין: 0495.19.81.00
0489.84.17.17	מלב ללב: 03.232.22.27
03.80.80.424	שלוח: 03.239.88.57
Pinny's Data Bank - 0496.100.100	חזק: 0485.37.18.42
03.218.64.64	IN TOUCH - 0486.89.11.90
03.80.80.388	בני עולם: 03.500.11.05

21/13

דוד שלמה ב"ר חיים דוב וועלטשער נ"י

*

שמעון ב"ר נפתלי חיים בערגער נ"י
יושע יצחק ב"ר נפתלי חיים בערגער נ"י

מליובאוויטש זצ"ל:

פעם הכנסתי לרבי פתק עם שם של אשה שנפלה על פניה ונשברו לה כל עצמות הפנים. לאחר בדיקות ממושכות החליטו הרופאים כי עליה לעבור ארבעה ניתוחים. הרבי שאל אותי "האם אלו דברי הרופאים?" אמרתי שדברתי עם הרופא וזו קביעתו. הרבי אמר לי "אף על פי שמחר אינו היום שהתכוננתי ללכת ל'ציון', אעשה את כל ההכנות ללכת ל'אוהל'". (פעמיים בשבוע, עשרות בשנים, נסע הרבי להתפלל ולהעתיק על מקום קבורתו של הרבי הקודם, חמיו של הרבי, ברובע קווינס בעיר ניו יורק, מרחק של כמחצית השעה נסיעה מקראון הייטס. באותו היום היה הרבי שרוי בצום ועומד במקום על רגליו שעות ארוכות כשהוא קורא מכתבים ומתפלל בעבור אלו הזקוקים לישועה).

למחרת נסע הרבי ל'אוהל' וחזר בשעה מאוחרת. או אז בקש שאתקשר אל הרופא כדי לדעת מה המצב. הרופא אמר, "נראה שסיספיקו שלשה ניתוחים בלבד". הרבי חזר ושאל: "עדיין צריכים שלשה ניתוחים?" "השבתי בחיוב. והרבי אמר: "מחר אלך עוד פעם ל'אוהל'". ידעתי שכשהרבי ישוב הוא ירצה לדעת מה קורה, ובטרם שב הרבי ל-770, הזדוהתי להתקשר לרופא כדי לקבל אבחנת מצב עדכנית. הרופא אמר שעל פי בדיקה נוספת, נראה שסיספיקו שני ניתוחים בלבד. הרבי שמע זאת ונסע למחרת שוב ל'אוהל'. ושוב חזר הדיאלוג על עצמו, כשהרופא סבור הפעם שמשפיק ניתוח אחד בלבד. לאחר שנסע הרבי ל'אוהל' בפעם הרביעית, קבע הרופא שלא יצטרכו כל ניתוח, וכי אפשר יהיה לאחות את העצמות באמצעות מחטים.

הבה נתבונן בסיפור הזה: כשהרבי נסע ל'ציון', הרבי לא אכל באותו היום, רק שתה בבוקר כוס תה. הרבי לא נסע לכמה רגעים אלא לשעות ארוכות. לפעמים היה חוזר בתשע או אפילו בשנים עשרה בלילה. הרבי עומד על ה'ציון' כשהוא בצום. במקרה הזה עם הרבי ארבעה ימים רצופים כדי לחסוך ארבעה ניתוחים לאישה. איזו אהבת ישראל מופלאה היא זו לצום ארבעה ימים רצופים כדי שאשה אחת לא תצטרך לעבור ניתוח!... (סיפורים מחדר הרבי)

אהבת חנם

הרה"ק רבי ברוך מסערט ויוניץ זצ"ל סיפר, כי אחד מגיסיו - חתן אביו הרה"ק ה"אהבת ישראל" מויוניץ זצ"ל - בהיותו סמוך על שלחן חמיו והתודע למדת אהבת ישראל המופלגת שלו, האיך שהוא מקרב ומחבב גם עמי הארץ ואנשים פחותים, התאזר פעם עזו ושאל את חמיו: הלא חז"ל אמרו (פסחים מט,ב), "עם הארץ מותר לשנוא אותו"? ענה לו האהבת ישראל: "אתה צודק, אבל חז"ל גם אמרו (יבמות כ,א): קדש עצמך במותר לך!" בפעם אחרת התבטא ה"אהבת ישראל" זצ"ל ואמר: "מוטב שאכשל מאה פעמים באהבת ישראל חנם, מאשר פעם אחת בשנאת ישראל חנם". עוד אמר: "אהבת חנם היא תיקון לשנאת חנם".

(קדוש ישראל ח"א)

מנוחה נכונה

מרת אסתר ציול ב"ר אברהם ע"ה צייקאווסקי-ווינישטיין (99) ב' אייר תש"פ *

הר"ר נחמיה ב"ר ישעיה יצחק ע"ה עדעל (83) חבר הח"ק גזש"א דקהלתנו וחבר ועד הקהלה ג' אייר תש"פ

יושבים שבעה עד יום א' פרשת אמור בבוקר מרת עדעל תחי': 0486.246.722
בתה מרת קראוס תחי': 0486.891.979

קו הקהלה

הננו להודיע שוב שרלגל המצב אירגנה הקהלה קו מיוחד לשמיעת שיעורים, הודעות חשובות ועוד.

03.233.55.67 - 8

במספר 1

עשרות שיעורים ודרשות שונות שנאמרו במיוחד לתקופה זו ע"י מרן הרב שליט"א (בשבועות אלו אפשר לשמוע גם שיעורים ב"פרקי אבות").

במספר 2

הודעות חשובות ונחוצות (הוראות הבד"ץ / שמחות / ינחום אבלים / עדכונים שונים החשובים לתקופה זו).

במספר 3

מועברים לדבר עם דיין לשאלות בהלכה

במספר 4

אפשרות להשארת הודעה (עם שם ומס' טלפון) וחוזרים אליכם להצעת עזרה ככל האפשר.

במספר 5

דרשות ושיעורים מהרבנים הגאונים שליט"א (בשבוע זה ניתוספו שיעורים מהדומ"ץ הגרי"ז פאללאק שליט"א בענין עליה לתורה מרחוק כשאנו עומד ליד הס"ת, והמו"ץ הגרא"ח שטרנבוך שליט"א בהלכות ובעניני ספירת העומר, ודברי חזקוני יומיים מהגרא"א עהרנרטיא שליט"א).

במספר 6

שיעור שבועי לנשים בפרקי אבות ובפרשת השבוע, ע"י הגר"ש סלבטיצקי שליט"א.

ואהבת לרעך כמוך (המשך)

העיר רבנו את זוגתו הרבנית בדמי הליל, וקרא אליה: איך אפשר לישון? אברהם... נעשה יורד, (אותו יהודי ירושלמי ידוע שהיה עשיר גדול ונהפך עליו הגלגל וירד מנכסיו), כיצד אפשר לישון?! הבה נאמר תהלים בשבילי!

רבנו היה אומר: עצם יהדותו של כל איש מישראל נמדדת לפי מה שכואב לו צערו של הזולת. באחד הימים לא חש הרה"ג רבי אליהו רוט זצ"ל (נאמן ביתם של אדמו"רי זוועהיל) בטוב, והנה הגיע אחד מהחסידיים (הרה"ח ר' יצחק מרדכי דייטש ז"ל) ואמר לו כי הוא בא בשליחות רבנו לשאול בשלומו, היות ובעת תפלת "רפאנו" עלה על מחשבתו שמו של ר' אלי'...

סיפר הרה"ג ר' אליהו רוט זצ"ל: שבתו של רבנו עמדה לעבור ניתוח, הכין עצמו רבנו ללכת לבית החולים להיות נוכח בעת הניתוח, והנה, בעמדו על סף היציאה נכנסה אשה שבאה להשיח מר לבה לפניו, האשה התעכבה ביותר בבית רבנו, שחה לפניו את כל אשר עם לבה, ועם זאת, לאחר שסיימה דבריה, כבר עברה שעת הניתוח, אמר רבנו לרבי אלי' זצ"ל: תקוה אני לה, שבזכות סבלנותי להקשיב לשחתה של אשה קשת רוח להקל סבלה מעליה, לבטל רצוני מפניה ולא להפסיקה כדי להיות נוכח בעת הניתוח, בזכות זאת תחלים הבת ותהיה לה רפואה שלימה. (הילולא קדישא - מרחשון, עמ' תרג)

צום ארבעה ימים

סיפר הרב יהודה לייב גרונור ז"ל, מזכירו של הרבי

נחום אבלים

הרה"ג ר' שלמה זלמן האפפמאנן שליט"א יושב שבעה על פטירת אביו ע"ה עד יום א' פרשת אמור בבוקר - 0488.420.531

הר"ר אלי' רבינוביץ הי"ו יושב שבעה על פטירת אחיו ע"ה עד יום ג' פרשת אמור בבוקר 0494.757.827 / 03.218.87.26